

BILAG 2

ICD-10-kriterier for somatoforme tilstande

Inddeling

- F45.0 Somatiseringstilstand
- F45.1 Udifferentieret somatoform tilstand
- F45.2 Hypokonder tilstand
- F45.3 Somatoform autonom dysfunktion
 - F45.30 Kardiovaskulære system – nervøst hjerte
 - F45.31 Øvre gastrointestinale system – nervøs mave, aerofagi
 - F45.32 Nedre gastrointestinale system – colon irritabile, nervøs diarré
 - F45.33 Respiratoriske system – hyperventilation
 - F45.34 Urogenitale system – nervøs dysuri, pollakisuri
 - F45.38 Andet organsystem
- F45.4 Vedvarende somatoform smertetilstand
- F45.8 Andre somatoforme tilstande ¹⁵⁰

På de følgende sider angives kriterierne for undergrupperne somatiseringstilstand og hypokonder tilstand.

Somatiseringstilstand (F45.0)

En tilstand karakteriseret ved multiple tilbagevendende og hyppigt skiftende fysiske symptomer gennem mindst 2 år. De fleste patienter har haft en langvarig kontakt med både almenlæger og specialister med mange negative undersøgelsesresultater og eventuelle frugtesløse eksplorative operationer. Symptomerne henføres til alle dele af kroppen eller til et hvilket som helst organsystem. Tilstandens forløb er kronisk, fluktuerende og ofte forbundet med forstyrrelser af den sociale, interpersonelle eller familiemæssige adfærd.

For at stille diagnosen, skal nedenstående kriterier være opfyldte.

Kriterium	Beskrivelse
a	Gennem > 2 år multiple, vekslende somatiske symptomer, som ikke kan forklares ved påviselig fysisk sygdom (en tilstedeværende legemlig sygdom forklarer ikke sværhedsgraden, omfanget, kombinationen eller vedholdenheden af de somatiske symptomer eller den ledsagende funktionsnedsættelse). Autonome symptomer ikke fremtrædende.
b	Optagetheden af symptomerne er generende og fører til gentagne > 3 lægebesøg eller undersøgelses-runder.
c	Patienten kan ikke (eller kun forbigående) acceptere forsikring om, at symptomerne ikke har fysisk årsag.
d	Mindst 6 symptomer fra 2 eller flere organsystemer <ul style="list-style-type: none">• Gastrointestinale symptomer<ul style="list-style-type: none">• Mavesmerter• Kvalme• Oppustethed• Belagt tunge eller dårlig smag i munden• Opkastninger eller opstød• Hyppige løse afføringer eller sekret fra anus• Kardiovaskulære symptomer<ul style="list-style-type: none">• Åndenød uden forbindelse med anstrengelse• Brystsmerter• Urogenitale symptomer<ul style="list-style-type: none">• Dysuri eller pollakisuri• Ubehagelige fornemmelser i genitalregionen• Udflåd• Hud- og smertesymptomer<ul style="list-style-type: none">• Hudpletter eller misfarvning• Ledsmerter eller smerter i arme og ben• Dødhedsfornemmelse eller paræstesier

Hypokonder tilstand (F45.2)

En tilstand som er karakteriseret ved vedvarende optagethed af muligheden for at have én eller flere alvorlige og fremadskridende fysiske sygdomme, og som viser sig ved vedvarende somatiske klager eller vedvarende optagethed af egen fysisk fremtoning. Normale eller almindelige fornemmelser og tegn fortolkes ofte af patienten som abnorme og ubehagelige, og opmærksomheden er sædvanligvis koncentreret om ét eller to organsystemer. Nedtrykthed og angst er ofte til stede og kan berettige selvstændige diagnoser.

For at stille diagnosen, skal nedenstående kriterier være opfyldte.

Kriterium	Beskrivelse
a	Gennem mindst 6 måneder frygt for alvorlig, navngiven, somatisk sygdom eller Vedvarende optagethed af påstået deformitet.
b	Optagetheden af frygten og symptomerne er ubehagelig eller interfererer med dagliglivsfunktionerne og fører til undersøgelser og behandling.
c	Patienten kan ikke (eller kun forbigående) acceptere forsikringer om, at der ikke fysisk er forklaring på tilstanden.
d	Symptomerne optræder ikke kun i forbindelse med anden psykisk sygdom.